

ဆက်တူဂီ

THE MORNING STAR.

အကကြို ၂၂. စူးပတိုက် ၁၁. — ဗရိန်အနိန် ၁၈၆၃. အဘွန် ၉.

Vol. XXII. SEPTEMBER. 1863. No. 9.

The boy on the Apple tree. — တာ်သိပ်တာ်သီအဒိအတ်ဝဲ.

တာ်လာဖိသပ်တဂၢ၊ တးလိင်ကွဲဘ်ဒီးထံပ်လာပှၤတၢသပ်တထူင်ဒီးအသးလိပ်ထီင်လာကထီင်ထူင်အိပ်ဝဲလီၤ. ဒ်အသးလိပ်ထီင်ဝဲအသးလူၤပိာ်အသးအံဒီးထီင်ဝဲလာတၢသပ်အံ၊ တထံင်တမိာ်ဒီးသးပှၤတဂၢယဲကွဲအတၢသပ်၊ ဒီးထံင်ဖိသပ်အမးတဂၢအိပ်လာတၢသပ်အံလီၤ. ဒီးစံးတပ်အိၤ၊ သပှၤတၢဂၢ၊ လာဖိသပ်တပ်ယဲက့ၤလီၤကွဲင်လာတၢသပ်အံလီၤ. မ့မ့ၢ်ဖိသပ်စံးဆာဝဲ၊ ယတက့ၤလီၤတၢဂၢ. ဒီးတၢသပ်အကစၢ်သးပှၤတဂၢန့ၢ်၊ စံးဆာဝဲ၊ တပ်ကမ့ၢ်ဒ်န့ၢ်ဒါ၊ န့မ့ၢ်တယဲက့ၤလီၤတပ်ဒီး၊ ယကွဲင်ထီင်လီၤထံင်န့ၢ်လာတၢသပ်အံလီၤ. ဒီးသးပှၤန့ၢ်ထဲးထီင်န့ၢ်နိပ်အိပ်ဒ်ဒီးကွဲင်ထီင်ဖိသပ်န့ၢ်လီၤ. တပ်ဆပ်ဖိသပ်န့ၢ်တပှၤတၢဂၢဝဲဒီးတယဲက့ၤလီၤတၢဂၢ၊ အိပ်တလိပ်၊ ပင်ကဒါဝဲလာသးပှၤမၤန့ၢ်ဒါတမိလီၤ. ဒီးသးပှၤန့ၢ်စံးကဒီးဖိသပ်၊ ယမၤန့ၢ်တက့ၤလီၤဒီး၊ နတယဲက့ၤလီၤတၢဂၢ. ယကွဲင်ထီင်န့ၢ်လာနိပ်ဒ်ဒီးနတယဲက့ၤလီၤတၢဂၢ. နပင်ကဒါလံၤယမၤန့ၢ်န့ၢ်တမိဒီး၊ ဝုၤလံ၊ မ့မ့ၢ်အအံၤတဘျီယတမၤလိပ်ကွဲလၢၤန့ၢ်တၢဂၢ. ဒီးသးပှၤန့ၢ်ဆုၢ်လၢ်ဒီးတံးထီင်လၢ်တဖျၢၢ်လာအစုၤဒီးကကွဲင်ဖိသပ်န့ၢ်သပှၤတၢဂၢဒီးဖိသပ်န့ၢ်တူၢ်ဝဲတဘျီလၢၤတၢဂၢ. ဒီးယုကညးက့ၤသးပှၤန့ၢ်ဒီးယဲက့ၤလီၤကွဲင်ဝဲလီၤ.

မၤသးဒ်န့ၢ်ဒီးလာတိပ်ဒိပ်အံၤ၊ ပှၤလာအမၤတၢ်အာတၢ်သီတဖၣ်၊ ယွၤကွဲးစးဝဲသးစုၤဒီးဒီး၊ သိပ်က့ၤသီက့ၤဒီးလၢတၢ်သိပ်တာ်သီအမုၢ်အစုၢ်၊ ဒ်သီးဆူညါတမိကပလီၢ်က့ၤအသးဒီး၊ ကပဒုၣ်တးဆွဲးကွဲင်တာ် အာတၢ်သီလၢယွၤတဆဲးဒီးတပ်တဖၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ပှၤကညါမ့ၢ်တဒိကန့ၢ်တပ်၊ မ့ၢ်အပင်တာ်သိပ်တာ်သီလာအကါတပ်၊ မ့ၢ်ပင်ကါအသုၣ်အသးတမိဒီး၊ ယွၤကဟ့ၣ်တာ်သိပ်တာ်သီလာအန့ၢ်ဒါ၊ ဆူၣ်န့ၢ်အိၤလီၤ. မ့ၢ်တဒိကန့ၢ်ဒီးတပ်၊ ယွၤကဟ့ၣ်လီၤဒ်တၢ်သိပ်တာ်သီအကါအမိဒီးလီၤ. မ့ၢ်ပင်ကါအသုၣ်အသး၊ မ့ၢ်ဘျးဒီးအသးဆူၣ်အာတၢ်သီတပူၤတမိဒီး၊ စူၣ်န့ၢ်အန့ၢ်န့ၢ်န့ၢ်ကဟ့ၣ်လီၤဒ်တၢ်ဒ်ဒီးတးလီၤ. ကွဲၢ်အဒိအတ်ဝဲလာပှၤမၤဆုးတဖၣ်တက့ၢ်. တာ်လာပှၤဖဲးဆုးန့ၢ်၊ ကယဲာ်ဘၢလာအဆိးလၢဆဲးန့ၢ်ဒါတမိန့ၢ်ပက့ၢ်လၢဆဲးဒီးပသဖျၢၢ်ကွဲင်တာ် ကဖြိတဖၣ်လီၤ. ဒ်ဒိပ်ဒီးသ့ၣ်ဒိပ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်၊ ဆဲးတန့ၢ်အိၤတပ်၊ ဒီးဒီးပက့ၢ်သ့ၣ်ကကါ၊ ကန့ၢ်မိပတပ်က့ၢ်လာကွဲၢ်လီၤ. ဒီးတုၤအကဲထီင်က့ၤလာကဲတဘျီန့ၢ်၊ ပက့ၢ်တကဲ၊ ကျီတကဲလၢၤတၢဂၢ. မ့ၢ်အဝုၢ်ဒ်လဲၣ်၊ သ့ၣ်ယု၊ သ့ၣ်ကိၤထီင်လံ၊ လီၤသ့ၣ်လီၤသ့ၣ်ဒီးပမၤတသ့လၢၤတၢဂၢ, ဒီးဒ်ကန့ၢ်ကကဲအသးန့ၢ်,

ပတၢ်ဆူးထီၣ်လၢပုၣ်အူန့ၣ်လီၤ. အန့ၣ်တဘျီန့ၣ်တၢ်ကမၤအသးဒ်လဲၣ်,ဃုးကျၢ်
 ပူၤကဲထဲသ့ၣ်လးဒီးဖဉ်ဆါလီၤ,တမ့ၢ်တၢ်ဖါ. ဒီးလၢအတကဲသ့ၣ်လးဖဉ်ဆါတဖဉ်
 န့ၣ်,မၤအသးဒ်လဲၣ်,အဘိဃုၤအလၢၣ်ဆီၣ်,ဒီးကဲၤတဲာ်ကုးတဲာ်ကျိးနးမးလီၤ. မၤသးဒ်
 န့ၣ်ဒီးကစၢ်ယွၤဝံသးစူၤပှၤ တၢ်ဒီးဘးဖိ, ပှၤအာပှၤသီသ့ၣ် တဖဉ်ဃးဃးတ့ၢ်လံာ်,
 ဒီးမၤလီၤအဝံအဖိၣ်သ့ၣ် တဖဉ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤပှၤဒီး, ဓံးဝဲ, သ့ၣ်နီၣ်ပီၢ်ယၤလီၤက့ၤ
 သုသးဒီးမၤကမၣ်လိာ်သုသးတဂ့ၤ,လုၣ်ယွၤကလုာ်တဂ့ၤ,ဟ့ၣ်တၢ်တဂ့ၤ, မၤကမၣ်
 မုၢ်ကမၣ်ခါတဂ့ၤ,ဒီးလၢန့ၣ်အဖိၣ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤဝဲဒိၣ်ဒီးအါမံလီၤ. မ့ၢ်န့ၣ်သံ
 က့ၤပှၤကညီတပျံၤတၢ်အဖိၣ်တလိာ်, အဲၣ်တၢ်အာတၢ်သီအါန့ၢ်အအဲၣ်တၢ်ဂ့ၤတဖိ
 ဒီးသးဟ့ၣ်သ့ၣ်ဒီးမၤသံကွံာ်ဒီၤလီၤ. တၢ်ဆဉ်လၢတၢ်ကမၣ်အဆိ,ယွၤခံၣ်ညီၣ်လံာ်
 တတီၢ်တၢ်တတီၢ်လံာ်,တုၤယွၤဒိၣ်ကတီၢ်လၢအတၢ်ခံၣ်ညီၣ်ပှၤအာပှၤသီဒီး,ပှၤအာ
 ပှၤသီသ့ၣ်တဖဉ် ပာ်သီပှၤနီၣ်ကွံာ်အသး လၢယွၤအတၢ်ခံၣ်ညီၣ်ဒီး တပာ်ဝဲလၢအ
 ကါတၢ်,အခိၣ်တလိာ်န့ၣ်တၢ်ဖဉ်လဲၣ်ဒီး,ဃုၣ်ခွၢ်ကခါလၢယွၤအတၢ်ခံၣ်ညီၣ်တခါလီၤ.
 တၢ်မၤအသးဒ်န့ၣ်သဘးဒီး ပှၤကညီတကလုာ်အံၤတဒိကန့ၣ်လၢယွၤကလုာ်တၢ်,
 ကဲလၢယွၤအဒုၣ်အခါခဲလၢာ်လံာ်သဘးဒီး ယွၤကခံၣ်ညီၣ်သံကွံာ်ဒီၤဆူလၢရၢ်လီၤ.
 မ့ၢ်န့ၣ်သက့, အဖိၣ်ခါကစၢ်ယုၣ်ဂ့ၤခရံၣ်တဂၤအုၣ်ခိၣ်ကဒီး အသးလၢပှၤအာပှၤသီ,
 ပှၤတၢ်ဒီးဘးဖိအဆိဒီးကဝံသးစူၤဒီးတၢ်လီၤ.မ့ၢ်န့ၣ်သက့အဝဲန့ၣ်ကဝံသးစူၤပှၤဆံး
 ယံာ်,ဆံးယံာ်,ပတသ့ၣ်ညါတၢ်. မၤလိာ်ထဲပှၤတၢ်ဆိးသီတက့ၢ်,ယကယဲအဆၢ
 အကတီၢ်ဖဲလဲၣ်ဖဲလဲၣ်,ယထဲသုတသ့တၢ်,ယထဲဒီးတၢ်ဘျၢ်တဂၤယဲအသးလီၤ. က
 ထဲခဲဂီၤခဲညါန့ၣ်,တဖဲဝဲနီတထံၣ်,နီတတီၢ်တၢ်,တၢ်ဆဉ်, မၤလိာ်ဝဲလၢပှၤတီၣ်ခိၣ်
 ဖိတၢ် ခုၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤဒီးဒိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်ပာ်အသးတဂၤလၢလံာ်လီၤ. ဒိၣ်
 ဆိးသီကိးအဂၤဒီးတက့ၢ်, သုမ့ၢ်တအိၣ်ဆိးသီတၢ်, ဒ်ယတၢ်မၤလိာ်ဒိၣ်အသးသု
 မ့ၢ်တတီၢ်တၢ်, တၢ်ခံၣ်ညီၣ်သံလီၤထူလီၤထီၣ်တပူၤတဖျၢ်ဒီး သုတၢ်,မ့ၢ်လၢပှၤ
 န့ၣ်တၢ်ကတီၢ်အလီၢ်အိၣ်ဒီးခဲကန့ၣ်အံၤ တဘျီအံၤ,တၢ်ကတီၢ်အလီၢ်တအိၣ်လၢ
 တၢ်လုၤတက့ၤတၢ်,မၤသးဒ်န့ၣ်, မ့ၢ်သုဆိခိၣ်လၢယွၤမ့ၢ်တၢ်ကလီကလီဒီးတ့ၣ်ပှၤ
 အာပှၤသီလၢတၢ်ဒီးဘးတသ့တၢ်,ဒီးသုမၤဖဲသုသးန့ၣ်ဖါ, တၢ်သုတမၤအသးဒ်န့ၣ်
 တဂ့ၤ,ယွၤဝံသးစူၤပှၤယံာ်တ့ၢ်လံာ်. တယံာ်တခါကခံၣ်ညီၣ်ပှၤအာလီၤ.

ကွၢ်ကဒီး အဒိအထဲာ်အံၤ တက့ၢ်. လၢစီၤနီၣ်အာအစါန့ၣ်,မ့ၢ်ပှၤမၤသ ဂ့ၤကမၣ်
 တၢ်,အဲၣ်တံးအဲၣ်တၢ်,ဟ့ၣ်ဒိၣ်မၤဂီၤတၢ်.ဒီးတဒိကန့ၣ်လၢယွၤကလုာ်ကထါတၢ်,
 ယွၤအတၢ်မၤလိာ်ဒီးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်,ပာ်ဝဲလၢတၢ်ကလီကလီဒီးယွၤဝံသးစူၤ
 ဒီၤ,ဒီးယွၤမၤစီၤနီၣ်အဟးခံၣ်တၢ်ထဲတၢ် ပှၤအာပှၤသီတဖဉ်န့ၣ်,လၢသုမ့ၢ်တဆိၣ်
 လီၤသုသးတၢ်,သုမ့ၢ်တဒိကန့ၣ်တၢ်ယွၤအကလုာ်တၢ်ဒီး,ယွၤကခံၣ်ညီၣ်သံကွံာ်သု
 လၢထံလုာ်တၢ်လီၤ. တၢ်ဆဉ်အဝဲသ့ၣ်တကန့ၣ်တၢ်,အခိၣ်တလိာ်န့ၣ်တၢ်ဖဉ်
 လဲၣ်စီၤနီၣ်အာတဒိဒီးခံးဝဲ,မ့ၢ်န့ၣ်ပျၢ်ဖါ,လၢပှၤလံာ်လံာ်, တၢ်တမၤတၢ်အသးနီတစုနီ
 တခိၣ်လဲၣ်,ဒီးတဒိကန့ၣ်တၢ်ဝဲတၢ်, မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးဒ်ယွၤမၤလိာ်စီၤနီၣ်အာအသးန့ၣ်
 အဆၢအကတီၢ်တၢ်ဒီးခံၣ်ညီၣ်သံကွံာ်ပှၤအာခဲလၢာ်လီၤ. ကွၢ်ကဒီးစီၤပၤဖၤဂီၤ,
 ယွၤခံးဒီၤပျၢ်ယပှၤဂီၢ်မုၢ်ပှၤအံၤစူၤလးဖိန့ၣ်တက့ၢ်. ဒီးတပျၢ်တၢ်ဝဲတၢ်. ပာ်ကိး
 အသးဒီး,ပာ်သ့အသးကခါလီၤ. ယွၤဝံသးစူၤဒီၤတဘျီတၢ်တဘျီ,တုၤယွၤဝံသး

စူအီတကလဲလၢတၢ်ဒီး, ယွၤစံာ်ညီၣ်သံကွံာ်အီလၢပိာ်လဲၣ်ပူၤဒီးအသးမုၢ်သံၣ်
 ဘိခဲလၢာ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါဝ့ၢ်စးဒိၣ်ဒီးဂမီုဖိသ့ၣ်တဖၣ်, မ့ၢ်အတကန့ၣ်လၢ
 တၢ်ယွၤအကလုာ်သတးဒီး, မၤသ ဂူၤမၤ ကမၣ်တၢ်ဖဲအသးဒိၣ်ဒိၣ်အါအါတုၤယွၤဝံ
 သးစူအီတကလဲလၢတၢ်ဒီး ယွၤမၤတၢ်ဖဲစူလီၤလၢကး, ဒီးကီၤတၢ်, ကျီၣ်ကွဲ
 လိာ်အသးဒီးမ့ၢ်အူဖဲလီၤတၢ်လၢဝ့ၢ်န့ၣ်အဖိခိၣ်သတးဒီး, ကယဲာ်တၢ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်တ
 ဖၣ်ဟးဂီၤဝဲခဲလၢာ်လီၤ. ဒီးတၢ်အလီၢ်န့ၣ်ကဲထီၣ်ဝဲလၢဖၣ်ဆဉ်ဒီးတၢ်အလီၢ်န့ၣ်
 အိၣ်ဖဲဝဲတုၤခဲကန့ၣ်အံၤလီၤ. တၢ်ကတိၤတထံၣ်အံၤ, ကွၢ်လၢ ၁ မိ. ၁၉း ၁. တုၤ
 လီၤလၢအဖိ, ၂၆. န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ, ပှၤအိၣ်စ့ၣ်လးဖိလၢပှၤမ့ၢ်အတက
 န့ၣ်တၢ်ယွၤကလုာ်အဆိဒီး ယွၤဝံသးစူအီ တဘျီတၢ်တဘျီတုၤယွၤဝံသးစူအီ
 တကလဲလၢတၢ်ဒီး, မၤစံာ်ညီၣ်ဆုၣ်စံာ်ညီၣ်ဒီး အီၤဒီးန့ၣ်လၢ လံာ်စီဆုၣ်လီၤလံာ် အပူၤအိၣ်
 အါတီၤလီၤ. မၤသးဒီးန့ၣ်ဒီးပလီၢ်သကိးပသးကိး အဂၢၤဒီးတက့ၢ်. ပမ့ၢ်တပလီၢ်တၢ်
 ပသးတၢ်ဒီးပစ့ၣ်သက့တၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤအက့ၤပတထံၣ်တၢ်, တၢ်ကဘျီကလီ
 ကလိပသးလီၤ. ဆိမိၣ်က့ၢ်တက့ၢ်.

ဘုၣ်အါထီၣ်အဝ့ၢ်.

လၢဃ. န. ၁၀၆၀ နံၣ်ပှၤထီၣ်အကတီၢ်န့ၣ်, ကီၢ်အမ့ၢ်ရကၤလၢကၢ်ရီၤလဲၣ်န့ၣ်
 တၢ်အပူၤဘုၣ်တကလုာ်လၢ ကီၤလၢဝါအပီၢ်လီၤတယၢ်တဖိဒီး တဒိဒီး, ဘုၣ်န့ၣ်
 လဲၤစိာ်သ့ၣ်လီၤဝဲလၢကိးတဝါအအံၤအပူၤလီၤ. ဒီးလၢအသ့ၣ်လီၤဝဲန့ၣ်လၢအီၤကွံာ်
 အပူၤဝံ, တုၤက့ၤကဒီးလၢလီၤစ့ၣ်ပတ့ၣ်တၢ်အပူၤကူးဝဲဒီးန့ၢ်တၢ်က့ၤဝဲအသ့ၣ်လွံာ်
 ဆိဖိလီၤ. ဒီးလၢဃ. န. ၁၀၆၁ နံၣ်အပူၤ, သ့ၣ်ကဒီးဝဲ, တုၤကဒီးလၢလီၤစ့ၣ်ပတ့ၣ်
 တၢ်အပူၤ, ကူးဝဲဒီးန့ၢ်တၢ်ကဒီးအသ့ၣ်, ၃၀၀၀ ဖိလီၤ. ဒီးလၢတနံၣ်တၢ်တနံၣ်
 အတၢ်မ့ၢ်အါထီၣ်ဒီးန့ၣ်ဒီးလၢဃ. န. ၁၀၆၂ နံၣ်အပူၤပဆိမိၣ်လၢကန့ၢ်ဝဲအသ့ၣ်
 တကကွဲာ်ဖိညါလီၤ.

လၢကီၢ်အမ့ၢ်ရကၤကလံာ်ထံးအပူၤ, မ့ၢ်လၢတၢ်ဒုး တၢ်ယၢ်အိၣ်အခိၣ်အဆိဒီး,
 ပှၤမၤပနံၣ်ဖိတဖၣ်တန့ၢ်တၢ်လၢဘဲန့ၣ်တၢ်, မၤသးဒီးန့ၣ်ဒီးဘဲကလဲၣ်ဝဲ, ဒီးပှၤကီၢ်
 ဖိလၢအလီၢ်အဂၢၤတဖၣ်, ဒ်သိးကန့ၢ်တၢ်လုၣ်ဖိ ဘဲဖိလၢအ ကဆါဝဲန့ၣ်ဂုၢ်မၤဘဲ
 အါန့ၢ်အလီၢ်လၢခဲတက့ၢ်. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါပှၤအမ့ၢ်ရကၤပူၤထီၣ်ဖိတဖၣ်မၤအက့ၢ်
 အပူၤမၤလုၣ်မၤဘဲအါန့ၢ်စ့ၢ်အလီၢ်န့ၣ်သက့, တန့ၢ်လၢဘဲလၢအကဆါဝဲအဂီၢ်
 ဒ်လၢခဲတဖိအသိးတၢ်. တၢ်အဝဲန့ၣ်ပမ့ၢ်ကွၢ်ဆိမိၣ်ဒီး, မ့ၢ်ကစၢ်ယွၤတမၤစၢၤလၢ
 တၢ်ပှၤလၢအတၢ်ကူၣ်, တၢ်မိၣ်, တၢ်ဖဲတၢ်မၤ, တတီတကြီၢ်တၢ်တဖိဒီး, ကျဲးစးဖဲ
 တၢ်မၤတၢ်န့ၣ်သက့, အတၢ်ဖဲတၢ်မၤ, တၢ်ကူၣ်တၢ်မိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တထီၣ်တထီၣ်အ
 လီၢ်လၢတၢ်, အခိၣ်တလိာ်ကဲလၢတၢ်ဟးဂီၤတဖိလီၤ. ဒီးတၢ်န့ၣ်, လၢအခိၣ်
 ထံးအလၢအကပီၤအိၣ်ဝဲဒိၣ်မးလၢအက့ၢ်အပူၤအိၣ်အဆိ, ဒီးခဲကန့ၣ်အံၤ, လၢကီၢ်
 ဒ်ဘုၣ်ညါအပူၤ, ဒ်သိးက့ၢ်သုတအိၣ် လၢနီတဂၢတဂ့ၤဒီး အတကလဲၣ်ပဝးဖျါထီၣ်
 က့ၤလၢယွၤကဒုးဖျါထီၣ်အလၢကပီၤတထီၣ်လီၤ.

ပှၤယဟ့ၣ်တကလုၣ်န့ၣ်, တန့ၣ်တၢ်ခဲခိၣ်အါအါတၢ်. အခိၣ်တလိာ်, ကွၢ်လၢဝဲ
 လၢခဲခိၣ်အဂၢၤကယဲအက့ၢ်လီၤ. တၢ်ဆဉ်ဒီး, လၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်, တကလဲၣ်တၢ်ခဲခိၣ်

အပျှိုအဘိဉ်တဉ်နာ်သက့၊ ယံာ်ယံာ်မီးကဲထီဉ်က့ၤလၢ အပျှိုအဘိဉ်တနီၤ သဘး
မီး၊လၢအကဲဘိဉ်အပျှိုအဘိဉ်အကျါန့ဉ်၊ ကဲထီဉ်က့ၤလၢသရဉ်တနီၤမီး၊ဟီတရါ
စ့ဉ်န့ၤ၊ဆူဉ်န့ၤ၊ပှၤကလုာ်အဂၤတက့ၤ၊ မီးခဲကနံဉ်အံၤ၊လၢအဝဲသ့ဉ်အကျါ၊ ပသ့ဉ်
ညါ၊န့ၤဟူတဉ်သၢသရဉ်ကဲထီဉ်ဝဲလၢအကျါ ၃၀၀ ဗဉ်ဗဉ်လံၤလီၤ။

Germany.—ကီၢ်ဇၢာ်မနံၤအပူၤရၢ။

လၢကီၢ်ဇၢာ်မနံၤအပူၤပှၤကီၢ်မိကဲထီဉ်သီအပျှိုအဘိဉ်တဘျုးဂၤလီၤ။ လၢပှၤ
ဂူၤရံဉ်အပူၤတၢ်အိဉ်ဖှိဉ်မိအါထီဉ် ၃၅ ဂၤ။ လၢပှၤတဉ်နဝါအပူၤတၢ်အိဉ်ဖှိဉ်မိ
အါထီဉ် ၆၃ ဂၤ။ လၢပှၤကီၢ်နစၤတြၢၤ၊တၢ်အိဉ်ဖှိဉ်မိအါထီဉ် ၁၀၄ ဂၤလီၤ။ -

The Weavers of France.—ပှၤထၢတၢ်ဖိအိဉ်လၢကီၢ်ဖြဉ်ခံၤပူၤ။

လၢဖြဉ်ခံၤ အကီၢ်တမိန့ဉ်၊ မ့ၢ်လၢတၢ်ဒုးလိာ်ယၢလိာ်အစိမီး၊ တၢ်အိဉ်ဝံၤအိဉ်
ဗဲၤအိဉ်ထီဉ်ဝဲနးနးကလဲာ်လီၤ။ မ့ၢ်အဝုာ်ခဲလဲဉ်၊လၢပှၤဂူၤအုဉ်အပူၤန့ဉ်၊ပှၤမၤန့ဉ်သ
က့တၢ်ကူတၢ်သိး၊ တၢ်လုာ်တၢ်ဆါန့ဉ်သက့၊ တန့ၢ်လုာ်န့ၢ်ဆါတဉ်ဝဲဘဉ်၊ မၤသးမိ
န့ဉ်မီးပှၤ အိဉ်ဝံၤအိဉ်ဗဲသ့ဉ်တဖဉ် တဉ်ဖှိဉ်တဉ်နး ဝဲလၢတအိဉ်တဉ် အိဉ်တဉ် အစိ
အိဉ်ဝဲအါမးလီၤ။ တယံာ်တမိာ်တဉ်ဖှိဉ်ပှၤလၢအအိဉ်မီးတၢ်ကတိၤအဂ့ၢ်အဘဉ်တ
ဂၤယဲထီဉ်ဝဲလၢပှၤပာ်ရံဉ်အပူၤ မီးပာ်အသးလၢကကတိၤမူလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်ဒ်သိးပှၤ
သုတဒုးလိာ်လၢအသးတဂ့ၢ်၊ မီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၢမ့ၢ်ဆိတ့ၢ်မီး ပှၤကအိဉ်တဉ်အိဉ်တဉ်
ကမီးတၢ်ဒ်အလိာ်လၢခံအသိးလီၤ။ ဆိမိဉ်ဝဲဒ်န့ဉ်မီးအဝဲန့ဉ်လၢန့ဉ်ဝဲလၢပှၤအိဉ်
ဖှိဉ်ဖးဖိဉ်အကျါမီးကတိၤထီဉ်တၢ်ခဲဝဲ၊ ပှၤပူၤထီဉ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်ကပၤလီၤခေဉ်ဝဲအ
သးခိထံဂၤကီၢ်ဂၤအသးန့ဉ်တက့ၢ်။ ကတိၤတၢ်ဒ်န့ဉ်လၢဖြဉ်ခံၤမိၤပၤအမဲာ်ညါမီး
ဖြဉ်ခံၤအစိၤပၤအာဉ်လီၤအိဉ်လီၤဝဲ၊ မီးဒုးဟူထီဉ်သါလီၤတၢ်ကတိၤန့ဉ်လၢပှၤကိးဂၤ
ဒီးလီၤ။ မ့ၢ်န့ဉ်သက့မိန့ဉ်မီး လၢပှၤအိဉ်ဖှိဉ်ဖးဖိဉ် ၃၀၀၀ အကျါန့ဉ်၊ပှၤလၢအတ
အိဉ်တဉ်အိဉ်တဉ်ဗဲၤသံစါသံတဂၤန့ၢ်ဟူတၢ်ကတိၤန့ဉ်မီး ဝဲၤဆၢထၢဉ်ဝဲလၢပှၤဂီၢ်
မ့ၢ်အမဲာ်ညါမီးခဲဝဲ၊တၢ်မိဉ်သံက့ၢ်တဉ်ယသးလၢတၢ်တထံဉ်လီၤ။ ဝဲသးစူၤယၢ
တက့ၢ်။ ဖြဉ်ခံၤအစိၤပၤမ့ၢ်အာဉ်လီၤအိဉ်လီၤပှၤတဂၤန့ဉ်၊မီးကုာ်လၢအထူဉ်ဖျးဝဲလၢ
တၢ်ဒုးလိာ်ယၢလိာ်အစိသ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်၊ ကကဲဘဉ်က့ၤကမီးလၢကုာ်ဇါ၊ မီးပှၤတဂၤ
န့ဉ်ခဲဆၢဝဲ၊ယဆိမိဉ်လၢကကဲဘဉ်က့ၤကုာ်ကမီးလီၤ။ မီးပှၤဗဲၤတဂၤန့ဉ်ကတိၤ
ထီဉ်ဝဲ၊ပှၤတဖဉ်န့ဉ်ကဲကုာ်ကဲပှၤတူၢ်ဖှိဉ်တူၢ်နး၊ အိဉ်ဘိဉ်အိဉ်ညီန့ဉ်သက့တမ့ၢ်အ
မၤတျုးပှၤတဉ်။ တဉ်ဆဉ်မီးလၢအကဲကုာ်အစိတဂ့ၢ်လၢပသးကညါအိဉ်တဉ်ဇါ၊
ခဲဝဲဒ်န့ဉ်ဝဲ၊ပှၤမၤတၢ်ကူတၢ်သိးမိတဂၤဝဲၤဆၢထၢဉ်ထီဉ်ဖးမီး၊ မီးခဲဝဲ၊ကုာ်လၢ
အထူဉ်ဖျးထီဉ်တ့ၢ်ဝဲ၊မီးကဲဘဉ်ကမီးလၢကုာ်န့ဉ်တဘဉ်တဉ်ယသးတဉ်၊ တၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်
အသးမိန့ဉ်မီးယမ့ၢ်လၢတၢ်အိဉ်တၢ်အိဉ်တဖဉ်တဉ်အစိကဂ့ၢ်တက့ၢ်လီၤ။ က
တိၤထီဉ်ဝဲလၢပှၤဂီၢ်မ့ၢ်အမဲာ်ညါမိန့ဉ်မီး ပှၤကဲသးပှၤတဂၤသံက့ၢ်ပှၤဂီၢ်မ့ၢ်မီးခဲဝဲ၊
တဉ်သုသးမိန့ဉ်ဇါ။ မီးပှၤဝဲလၢာ်အာဉ်လီၤအိဉ်လီၤဝဲလၢအသးတဖျၢဉ်ခိလီၤ။ မ့
မ့ၢ်ပှၤကတိၤမိးတၢ်တဂၤန့ဉ်ပှၤတအာဉ်လီၤအိဉ်နီတဂၤတဉ်။ မၤသးမိန့ဉ်မီးတ
ကတိၤလၢတၢ်တဉ်၊အိဉ်တလိာ်မဲာ်ဆွဲးမီးက့ၤဝဲလီၤ။ မၤကမီးပှၤမၤတၢ်ကူတၢ်သိး
လၢအံဉ်ဂၤလံာ်အကီၢ်တမိန့ဉ်အသးလီၤပလိာ်အိဉ်ဝဲတနီၤလီၤ။ မ့မ့ၢ်အဂၤတဖဉ်

စံးထီၣ်ပတြါပုၤခံၣ်န့ၣ်စံးဝဲ, တၢ်အမ့ၢ်အထီၣ်မိး တၢ်အိၣ်တၢ်ကွဲၣ် အိၣ်ဝဲဒိၣ်မၤလီၤ. ပုၤဒ်န့ၣ်တဖၣ်ပုၤဒ်ဒိၣ်ဖိယၢ်ဖိတန့ၣ်တန့ၣ်အသးလၢအိၣ်အထီၣ်အိၣ်လီၤ. မိးပုၤလၢအသးထွံၣ်ပုၤမၤကုၢ်မၤပုၤ,မၤဒ်ဒိၣ်မၤနးတၢ်တဖၣ်န့ၣ်,တမၤကျိၣ်ကျဲတၣ် အသးလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်နီၣ်တဒိတၣ်.

Shwa Mai's Journal.

မိးယလဲၤကမိးဆူတဖိမူၣ်ကံာ်မိးပုၤမူၣ်ကံာ်ဖိတဖၣ်,ဒိကန့ၣ်တၢ်ဂုၤမးမိးလဲၤကိးန့ၢ်ဗုၣ်လၢအစီၤသီတဂၤမိး ယစံးဘၣ်အိၣ်လၢယွၤအဂ့ၢ်, မိးစီၤသီတဂၤတစံးဆၢတၢ်နီၣ်တထံၣ်ဘၣ်မိးက့ၢ်ဝဲလီၤ. ပုၤသ့ၣ်ဝဲၣ်သ့ၣ်ဖၤ,ပုၤတဖၣ်အံၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဂုၤမၤလီၤ. စံးဝဲဘၣ်ဂုၤမးလီၤ. တနီၤနီၤဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်တၢ်ခွၢ်ကိးလီၤ. ယအိၣ်ဖဲန့ၣ်တယံာ်တဖိဘၣ်မိးယလဲၤကမိးတတီၤဘၣ်တတီၤတုၤလၢအုၤတဂါမိးဖဲအုၤတဒါန့ၣ်စီၤသီခံၣ်ယဲဆူယအိၣ်မိး ယထဲဘၣ်အိၣ်လၢယွၤအကလုာ်ကထီၣ်မိး တစံးဆၢယတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်မိးက့ၢ်ဝဲလီၤ. မိးယဟးစီၣ်ကမိးယလဲၤတတီၤဘၣ်တတီၤတုၤလၢအပျဲၢ်အဘိၣ်တဖိလၢဆါခွဲမိးယထီၣ်တဂၤဘၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါမိး ယပာ်တုၢ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်မိးယလဲၤတဂၤစီဆူသဒိချၢၣ်မိး စံးဘၣ်ထဲဘၣ်ယွၤအကလုာ်,မိးယလဲၤလၢကျိတကၣ်တဂၤဟံၣ်, မိးအဝဲမူၤသံးမိးယထဲတၢ်တသ့ဘၣ်မိး ယလဲၤထီၣ်ဆူစီၤသီအကျိပူၤလီၤ. မိးစီၤသီတဂၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဂုၤမး တုၤလၢအတကၣ်လၢအမူၤသံးတဂၤယဲထီၣ်မိးအဝဲပာ်အသးတမံၤဒၣ်မိးယဟဲက့ၤလီၤလီၤ. မိးယဟဲက့ၤဆူတဖိဆါခွဲမိးယထံၣ်လိာ်သရၣ်မးဒုးမိးယလဲၤကမိးဆူကစၢ်ခိၣ်, စံၣ်ထဲၤထဲလီၤယွၤအကလုာ်ကထီၣ်တသဒိဘၣ်တသဒိတုၤလၢတီကန့ၣ်,မိးယလဲၤထီၣ်ကမိးလၢကစၢ်ခိၣ်,မိးစံၣ်ထဲၤထဲလီၤယွၤအကလုာ်အကထီၣ်လၢကျဲကျဲတုၤအတုၤလၢဒၣ်ပူၣ်န့ၣ်လီၤ. မိးယဟဲက့ၤလီၤဆူသဒိဖၣ်ဝဲဘၣ်, မိးယဟဲက့ၤစံၣ်ထဲၤထဲလီၤယွၤအကလုာ်အကထီၣ်ကျဲကျဲဖဲယလဲၤလၢအသိန့ၣ်မိးယဟဲက့ၤလီၤလၢတီၣ်ပူၤ (ဘၣ်လဲၤဒါတ်) မိးယတုၤက့ၤလၢတဖိဆါခွဲမိးကိးန့ၢ် ယထဲကိးလၢအအိၣ်တုၢ်ဝဲတဂၤ, မိးဟးဝုၤပိတတီၤဘၣ်တတီၤ, တတီၤဘၣ်တတီၤဘူး အကဘၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဒိၣ်မိး ယဟဲက့ၤဆူတဖိကးဒီးကျိတကၣ်ဖဲန့ၣ် တဂၤဘၣ်လၢအကရှၢၣ်ဂြုအဖိမိး ယစံးဘၣ်ထဲဘၣ်အိၣ်လၢယွၤအကလုာ်အကထီၣ်သတးမိး ဒိကန့ၣ်တၢ်ဂုၤမးလီၤ. မိးစံးဝဲလၢသါကဆိကခိၣ်ဆိကမးက့ၢ်ဒၣ်ကလိာ်တက့ၢ်လီၤ. အန့ၣ်ဝံၤမိးယဟးစီၣ်ကမိးတတီၤဘၣ်တတီၤတုၤလၢအံၤဝဲၣ်တဖိ,မိးစံးဘၣ်ထဲဘၣ်ယွၤကလုာ်ကထီၣ်မိးယလဲၤကမိးတတီၤဘၣ်တတီၤမိးတုၤလၢတဖိမ့ၣ်ကလ့ၤလီၤ. မိးယလဲၤကမိးတတီၤဘၣ်တတီၤတုၤလၢတဖိဘူကထီၣ်လီၤ. အန့ၣ်ဝံၤမိးယက့ၤအိၣ်ဒိၣ်လၢမိကိာ်သဒိ,အန့ၣ်ဝံၤမိးယလဲၤစံၣ်ထဲၤထဲလီၤကမိးတၢ်ဆူတဖိတၢ်ကြိၢ်မိး,ယမံၤဖဲန့ၣ် ၃ သီ ၄ သီမိးပက့ၤဆူပပူၣ်ခံတုၤလၢတဖိကြူပာ်မိးယက့ၤဆူယဟံၣ်လီၤ.မိးလၢယက့ၤဆူယဟံၣ်န့ၣ်ယမံၤ ၂ သီမိးယန့ၣ်ဟ့ၣ်ဖိပုၤဝဲၣ်ယဲလၢပသံၣ်တဖၣ်သါကလဲၤဆူယိကိာ်မိး ယဟဲမိာ်အိၣ်မိးပထံၣ်ဘၣ်လိာ်ပသးခွၢ်ကိးလီၤ.

မိးယဲဒၣ်တဂၤယပာ်ယသးလၢယကလဲၤဆူယိကိာ် ခွၢ်ကိးသန့ၣ်က့ၢ်လၢတၢ်ထုၣ်တၢ်ဘျၢ်တမျိုးတမျှၣ်တြိပုၤအကျဲသတးမိးပလဲၤတသ့ဘၣ်. မိးယဲဒၣ်အံၤယစံၣ်ထဲၤထဲလီၤ တၢ်အံၤအိၣ် လါတကျးဘၣ်သန့ၣ် က့ၢ်လၢယ ခုတသ့ခိၣ်တသ့

တၢ်လၢအအါဘဉ်သတးဒီး ယက္ခးတဲဘဉ်သုလၢယဝ်ဂ်ကိး လါဘုဂ်ဒီးတထုဘဉ်. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးအိၣ်လၢတပူၤလၢ်လၢ်ဒိပုၤဝဲၣ်သ့ၣ်ဒၤ,သ့ၣ်နီၣ်ဘဉ်ယၤလၢတၢ်ထုက ဖဉ်အပူၤဒ်သိးယွၤတဂၤကတိၤစၢၤမၤစၢၤယၤသတးဒီးယဝ်ဂ်ယဘိကဆူၣ်လၢယွၤ အတၢ်မၤအပူၤဒီးယတၢ်စူၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်ပါရမိကသၢတပွဲၤအသိးတက့ၢ်,လီၤဆီဒ် တၢ်ယဲဒ်အံၤလၢယသဖီဖဉ်သံဉ်ပှၤလၢအစူၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်မ့ၢ်ထဲယၤတဂၤလီၤ. ယဖီယမၤတဖဉ်တကဲဒ် အပျဲၤအဘိဉ်ဘဉ်, ဒိပုၤဝဲၣ်သးဘိလၢအဖဉ် ဘဉ်ယလိာ် အံၤတဂၤလၢ်လၢ်သ့ၣ်သုဒၤ,မၤစၢၤယၤလၢသုတၢ်တၢ်ထုကဖဉ်အပူၤတက့ၢ်. အ ခိၣ်တလိာ်ဒ်ယွၤ အဘိအမုၢ်ကဒ် ငိၣ်လဲၣ်ထီၣ်အသိး ဝံသးစူၤဗွဘိ ထုကဖဉ်သ ကိးယွၤဆူၣ်ဆူၣ်တက့ၢ်.

ဗ.န. ၁၈၆၃ နံၣ်အုၣ်ဗြးလး ၂၅ သီယၤသုဒိပုၤဝဲၣ်, သရၣ်ဆူၣ်ခဲကတိၤဒိၣ်သု.

Rev. Sau Doo.—Tavoy.

ဗး.န. ၁၈၆၃ နံၣ်လါခဲ ၅ နံၣ်တနံၣ်ကွဲးဝဲ,အိၣ်လၢတပူၤလၢ်လၢ်သရၣ်မးမး ဒီးအပျဲၤအဘိဉ်ခဲလၢာ်သ့ၣ်သုဒၤ,မိတၢ်ဘျးတၢ်ဒိၣ်တၢ်ခဲၣ်တၢ်ကွံလၢပကစၢ်ယွၤ န့ၣ်မိအဘဉ်လၢ်ယွၤအပျဲၤကိးဂၤဒဲးတက့ၢ်. မ့ၢ်အဂီၢ်ဒ်လဲၣ်,ဒ်သိးပဒိပုၤဝဲၣ်ခဲလၢာ် ကသ့ၣ်ညါဘဉ်, ကနၢ်ဟူဘဉ်ပဝ်ဂ်ပဝီၢ် ယၤသရၣ်ဂူအံၤ ဒီးယက္ခးဣါထီၣ်လၢဆဉ် တူၢ်ဂီၤအပူၤအံၤလီၤ. ဒီးသးဘိသ့ၣ်သုဒၤ,ဒီးလၢသုအဂီၢ် ကိးအဂၤဒဲးအံၤပမ့ၢ် ကွဲးလိာ်ဒီးကိးမးလၢပဘဉ်ဟ့ၣ်အထဲၣ်အခးတခဲၤအံၤလီၤ. သးဘိသရၣ်မးမးသ့ၣ် သုဒၤ,မိသုသုဘသးပုၤနီၣ်ပဂီၢ်လၢတၢ်တၢ်ထုကဖဉ်အပူၤန့ၣ်တဂ့ၢ်. ဒီးလၢန့ၣ်အခဲ ညါလၢတနံၣ်အလီၢ်ပူၤအံၤမ့ၢ်တၢ်ဆါယၤဒီး လၢတၢ်အိၣ်ဒိၣ်ဖးဒိၣ်သၢမိာ်တၢ်ဝဲ န့ၣ်ယလဲၤတကဲဘဉ်. ဒီးတုၤမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဒိၣ်ဝံၤက့ၤတုၤလၢမၤရှုဒီးခါလီၤက့ၤယၤ ဒီးယလဲၤတးဝုၤဝီၤလၢတၢ်အိၣ်ဒိၣ်အကျါတပူၤဘဉ်တပူၤတုၤလီၤလၢလီၤခ့ၣ်ဗြးအ ပူၤအံၤဒီးယတုၤက့ၤလဲၤလၢယဟံၣ်လီၤမ့ၢ်ခဲ ၄ နံၣ်လီၤ. ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်သက့ပုၤဒီးဘျး အသးခါထဲဂုၤဂၤလီၤ. ဒီးပုၤလၢအဗုဒိးဘျးဒီးအသးတဖဉ်အိၣ်ဒိၣ်ဝဲလီၤ. ယွၤ မ့ၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးဒီးပမုၢ်လၢတၢ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲလီၤ. သးဘိသ့ၣ်သုဒၤ, ဒီးလၢန့ၣ်အခဲ ညါအပျဲၤအဘိဉ်လၢပတံပကီၢ်အံၤအသရၣ်တအိၣ်ဘဉ်လၢအကျါမ့ၢ်၃ ရွၢခးလီၤ. မ့ၢ်န့ၣ်သက့ပဝ်ဒ်အသးလၢယွၤအပူၤလီၤ. ဒီးမ့ၢ်အသရၣ်တအိၣ်ဘဉ်ဒီးပတဉ် ယိၣ်ခွဲၣ်ကိးလီၤ. မိသရၣ်မးမးခဲလၢာ်တၢ်ထုကဖဉ်န့ၢ်ဘဉ်ပဂီၢ်လၢယွၤန့ၣ်တက့ၢ်. ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်သက့လၢစုမၤဘျးပုၤဒိၣ်ဖိတခဲၤမ့ၢ်အအိၣ်လၢယစူပူၤလီၤ. ဒီးယမၤစၢၤ ပုၤဒိၣ်ပုၤယာ်တခဲၤဒ်သိးအကအိၣ်ဣါလၢဆဉ်တူၢ်ဂီၤအပူၤလၢအအိၣ်ဒိၣ်ပွဲၤအံၤပွဲၤ န့ၣ်န့ၣ်ယၤသရၣ်ဂူကစံးဘဉ်ခဲလၢာ်လီၤ. မ့ၢ်ထဲ ၅၀ ဧၤလီၤ. ဒီးမၤတၢ်ဆူညါအ လီၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒိၣ်ဒီးပကမၤစၢၤဒီးလီၤ. ပုၤသ့ၣ်ဝဲၣ်သ့ၣ်သရၣ်မးမးသ့ၣ်ဟ့ၣ်ဒၤ. မိယွၤဆိဉ် ဂ့ၤဘဉ်သုအါအါတက့ၢ်. ဒီးမိသုသုဘသးပုၤနီၣ်ဘဉ်ပဂီၢ်တဂ့ၢ်,မ့ၢ်ပဝဲပသ့ၣ်နီၣ် သုလၢတၢ်တၢ်ထုကဖဉ်အပူၤတထီၣ်ဃီလီၤ. ဒီးလၢန့ၣ်အခဲညါသရၣ်သးဘိဒၤ, မိနုၤဒၤန့ၣ်တၢ်စလိာ်အံၤလၢဆဉ်တူၢ်ဂီၤအပူၤဒီးသိးပဒိပုၤဝဲၣ်ခဲလၢာ်ကသ့ၣ်ညါက နၢ်ဟူဘဉ်ခွဲၣ်ကိးတက့ၢ်. ယၤသရၣ်ဂူအတၢ်ကွဲးလီၤပၢ်သရၣ်မိးသးဘိဒၤ,စကွဲး လိာ်တသ့တဝ်လၢၤဘဉ်, မ့ၢ်ခဲခဲဒ်အဃိဒီးမိနုၤဒၤန့ၣ်ခွဲၣ်ကိး လၢဆဉ်တူၢ်ဂီၤသပှၢ် တၢ်တက့ၢ်.

Rev. Qualā.—သရဏ်ကျိလ်ာ်.

၁၆၇၃ အူပျီးလး ၂၅ နံၤတနံၤကွဲးဝဲ, အခိၣ်ထံးဖဲတပိၣ်တဖံၣ်တဝဲၣ်နံၤအံၤလီၤ. အိၣ်လၢတပူၤလၢလံၤယဖိပုၣ်ဝဲၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအပျဲၣ်အဘိၣ်, လွၢအဖိအလံၤသရဏ်မးမးသးတီၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်, ယၢပုၤဖျိၣ်ဖိပကူၤလၢအလၢအဲးသရဏ်ကျိလ်ာ်ခံးသ့ၣ်, ဖဲတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်, တၢ်ဖိတၢ်ကမိၤ, တၢ်အိၣ်တၢ်ကွဲး, တၢ်ခုၣ်တၢ်မုၢ်, တၢ်ဃူတၢ်ဖိး, ဖဲလီၤဝဲလၢပပၢတဂၤအိၣ်လၢမူခိၣ်န့ၣ်တၢ်က့ၤလၢသုကိးပူၤဒဲး, ကိးဂၤဒဲးတက့ၢ်, အၢမ့ၣ်.

လၢအူပျီးလး ၁၆ နံၤတနံၤဒီး တုၤလီၤလၢအူပျီးလး ၂၀ နံၤတနံၤန့ၣ် ယအိၣ်လၢဝဲၣ်မံၣ်တၢ်အပူၤလီၤ. ဒီးလၢအူပျီးလး ၂၁ နံၤတနံၤန့ၣ်ယလဲၤကမိးဆူအပျဲၣ်အဘိၣ်အိၣ်လၢတဝဲၣ်ခဲၣ်ခဲၣ်တဝဲၣ်အကလံၤမိး တခိၣ်ထံးယကမိးန့ၢ်ဘၣ်ကမိးတၢ်မၤစၢၤတုၣ်သးကညိၤမၤဘျုးတၢ်လၢပုၤမၤလီၤဝဲၣ် ဖဲဝဲၣ်မံၣ်တၢ်ပူၤအိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အဂီၢ်, ဒီးတၢ်ကပူၣ်နံးလံာ်နီၣ်အိၣ်အဂီၢ်စ့တဖၣ်လီၤ.

ဒီးလၢအူပျီးလး ၂၂ နံၤတနံၤန့ၣ်ယတုၤလၢဝဲၣ်တဝဲၣ်ပူၤဖဲပုၤပယီၤဖိအပျဲၣ်အဘိၣ်သရဏ်ကျိလ်ာ်မ့ၣ်လွၢအလံာ်ဒီးယဖဲဖဲန့ၣ်တသီလီၤ. ဒီးအခါဖဲအံၤဝဲၣ်တဝဲၣ်အပဖျိၣ်ဂ့ၣ်တၢ်ဝဲၣ်အိၣ်တဂၤက့ၤကွဲးလဲၣ်ဝဲၣ်. ဒီးအသီတဖဲက့ၤဒီးဘၣ်.

ဒီးလၢအူပျီးလး ၂၄ နံၤတနံၤန့ၣ်ယတုၤလၢတပိၣ်တဖံၣ်အပူၤလီၤ. ဒီးပုၤရှၢၣ်သဖံၣ်ဖိအသရဏ်တဂၤန့ၣ် အလီၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါသလံၤ ဝုၤထီၣ်လၢအကံၣ်ဂုၣ် နးနးကလဲၣ်လီၤ. တၢ်ဆၣ်ဒီးခဲကနံၣ်အံၤခဲၣ်ထီၣ်, စၢ်လီၤ, ကိညၢ်က့ၤစ့ၢ်ကိးလဲၣ်. ဒီးအပျဲၣ်အဘိၣ်ဖဲအံၤတဖၣ်အိၣ်ဆူၣ်မၤကဲဝဲကစီၤဒီးခဲလၢာ်လီၤ. ဒီးတုၤယဖဲတုၤဒီးအသ့ၣ်ခုၣ်သးခုၣ်ကိးဂၤဒဲးလီၤ. ဒီးလၢလၢအူပျီးလး ၆ နံၤတနံၤန့ၣ်အပျဲၣ်အဘိၣ်မုၢ်အမံၤနီၢ်ကွဲးခိၣ်မုၢ်တဂၤဘၣ်သံဝဲလီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်ပုၤရှၢၣ်သဖံၣ်ဖိလီၤ. ဒီးလၢယဖဲဆူၣ်သဖံၣ်ဒီးဝဲၣ်တဝဲၣ်အဒုစၢၤအံၤ, ယမၤပုၤပယီၤဖိခဲၣ်တဖဲဆွၢယလၢခံၣ်ပူၤဒီးယဘၣ်တုၣ်အဘျးအလဲလၢာ်စ့ ဝုၤဒီးဒုဘျးလီၤ. ဒီးပုၤရှၢၣ်သဖံၣ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်လၢပပၢတဂၤတၢ်စၢၤမၤစၢၤဒီးဒီး အအံၤတနံၣ်အံၤ မၤဝုၤထီၣ်က့ၤစ့ၢ်ကိးဝဲဒီးဒိၣ်လၢပကစၢ်အပူၤလီၤ. ဒီးယဖဲတၢ်အံၤယဖဲဒီးယသကိးသၢဂၤ, လွံၢ်ဂၤဒီးယလီၤ. ဒီးမ့ၢ်မုၢ်ခိၣ်ထံးအနံၤဘျးတၢ်ဒီးပအိၣ်ခိၣ်မုၢ်ခိၣ်ထံးအနံၤဖဲတပိၣ်တဖံၣ်အံၤလီၤ. ဒီးပယံၣ်ဖဲအံၤသၢဒီးလီၤ.

ဒီးလၢအူပျီးလး ၂၇ နံၤတနံၤန့ၣ်ယတုၤလၢ တပိၣ်တဖံၣ်တူၢ်လဲၢ်အပူၤဖဲသရဏ်ကျိလ်ာ်ဖိအလံာ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးယဖဲဖဲန့ၣ်တသီဝံၤဒီးလၢအူပျီးလး ၂၈ နံၤတနံၤန့ၣ်ယတုၤလၢတပိၣ်အံၤတရါစၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်လၢတပိၣ်အံၤတရါစၢ်ဖဲညိၣ်တူၢ်လဲၢ်, ဒီးအံၤတရါစၢ်အံၤအသရဏ်ခံးဝဲၣ်လၢအတအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဖိးတဝဲၣ်ဘၣ်လီၤ. မ့ၢ်န့ၣ်သက့ဒီးန့ၣ်ဒီးအသ့ၣ်အသးတဖဲတဖဲတၢ်လၢပကစၢ်အပူၤနီၣ်တဂၤတၢ်. ဒီးလၢပ. န. ၁၆၇၂ နံၣ်အခါန့ၣ်အပျဲၣ်အဘိၣ်ပိၣ်မုၢ်ဖဲအံၤတရါစၢ်အံၤအမံၤမ့ၢ်နီၢ်တၢ်ကျးပုၤပိၣ်ခါဖဲလၢကီၢ်ဘျးတခိၣ်စီၤဖျိၣ်ဖိအမါတဂၤန့ၣ်သံကွဲးဝဲလီၤ. ဒီးလၢပ. န. ၁၆၇၃ နံၣ်အခါအံၤတရါစၢ်အိၣ်တရါစၢ်အိၣ်ပၤတဝဲၣ်ခဲၣ်ခဲၣ်လၢာ် “ခေါင်” စီၤမံၤဖဲတဂၤန့ၣ်တၢ်လဲၤကဲသုးခိၣ်လၢဝဲၣ်အမုၢ်ထီၣ်တခိၣ်, ဒီးဒီးကိး, ပၤကိးလၢဝဲၣ်မံၣ်တၢ်အပူၤတးန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢလၢခဲၣ်နံၤတနံၤန့ၣ်ယတုၤက့ၤလၢတပိၣ်တဖံၣ်အပူၤလီၤ. ဒီးပုၤလၢအလးဆူၣ်ဒီးယလၢဂၤန့ၣ်ဆါညၣ်ဂီၢ်ထီၣ်ဝဲခဲၣ်ဒီးနးကလဲၣ်လီၤ.

မီးသၢမဲၤယဲးနံၤတနံၤန့ၣ် ယတူၤက့ၤလၢတၢ်တဲာ်ပူၤ ဖဲပှၤပယီၤဖိအသရၣ်ဘျၢတၢ် ကိာ်မ့ၤလ့ၢ်အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. မီးယန့ၢ်တၢ်သရၣ်ကြိာ်အလံာ်,မီးမးမးမ့ၢ်စဉ်အလံာ်, မီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်မံာ်တၢ်အလံာ်တၢ်ရ့ၣ်လိာ်လၢကတိမ့ၣ်ယဲးစိာ်န့ၣ်လီၤ. မီးပဒိၣ် အသီလၢအယဲးအိၣ်တဲာ်တဲာ်န့ၣ်ဖီၤယထံၣ်တၢ်ဒီးလီၤ. မီးယပှၤခံၣ်အံၤအဆါ ညဉ်ဂီၢ်န့ၣ်တဘျါမီးဘဉ်.

မီးယဲးဒၣ်တဂၤဖီၤတၢ်ဆါညဉ်ဂီၢ်တၢ်တီၣ်စ့ၢ်ကိးယၤလီၤ. မီးယက့ၤတီၣ်က့ၤဆူ တၢ်မံာ်တၢ်တကဲဘဉ်မီးယအိၣ်ဖဲသရၣ်ကိာ်မ့ၤလ့ၢ်အဟံၣ်အံၤလီၤ. မီးယပှၤဖိသဉ် ခံၣ်က့ၤတီၣ်သဒၣ်ကွံာ်ယၤဆူတၢ်မံာ်တၢ်လီၤ. မီးအိၣ်လီၤတဲာ်ဝဲဒီးယၤထဲအဖိသဉ် န့ၣ်ဖိတဂၤဖီၤလီၤ.

မီးပှၤလၢတဲာ်ခဲဖိတဖၣ်တိစၢၤမၤစၢၤ ပှၤကပှၤနံးလံာ်စီဆံၣ်အကကြွၢ်ဖးဒိၣ်အ ကိာ်လၢစ့,မီး ပှၤကမၤ လိဖျိၣ်လံာ်ဖဲတၢ်မံာ်န့ၣ် အဂီၢ်လၢစ့, တကရၢတကရၢမံာ်တၢ် ကွဲးပာ်,ကွဲးနီၣ်,ကွဲးလီၤအသးဖဲအဖိသဉ်အသးအံၤလီၤ.

ထး ထွဲ ကး

ပှၤရှၢ်တဖံၣ်ဖိမၤဝဲလၢတၢ်ကပူၣ်နံးလံာ်စီဆံၣ်ဖးဒိၣ်အဂီၢ်,	၇	၁၀	၂
ပှၤညီၣ်တူၢ်လဲၢ်ဖိမၤဝဲ,
ပှၤသ့ၣ်ဘျၢ်ဖိမၤဝဲ,
ပှၤအံၤတရါစၢ်ဖိမၤဝဲ,
၁ ပာ်ဖျိၣ်အသးခဲလၢာ်,	...	၁၁	၁၃ ၅
မီးပှၤရှၢ်တဖံၣ်ဖိမၤဝဲဒီးဝဲလၢတၢ်မၤလိဖျိၣ်လံာ်လၢတၢ်မံာ်တၢ်အဂီၢ်,	၇	၁၀	၂
ပှၤညီၣ်တူၢ်လဲၢ်ဖိ,...
ပှၤသ့ၣ်ဘျၢ်ဖိ,
ပှၤအံၤတရါစၢ်ဖိ,...
၂ ပာ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်,	...	၁၁	၁၃ ၂

မီးခဲကနံၣ်အံၤယတၢ်တၢ်ဆါညဉ်ဂီၢ်ယၤအံၤတဘျါက့ၤမီးဘဉ်, မၤလၢးဝဲန့ၣ်ဒီး ယကွဲးတၢ်အါအါတကဲတဂၢ်ဘဉ်.

ဒီတၢ်ဝဲၣ်သရၣ်သမၤခဲလၢာ်သးဘိသ့ၣ်သ့ၣ်. တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိန့ၣ်မၤအ သးဒိပှၤန့ၣ်တီၣ်မံတုၣ်,တွဲလဘိအသးန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်တခွဲး,တဆူးဘဉ်မိာ်မိာ်,မိာ်မိာ် တထံၣ်စီၤတီၤဘဉ်ဒီးကးယီၤပံာ်ဝဲလီၤ. ပမ့ၢ်ခွဲးမ့ၢ်ဆူးတီၤထီၤဘိဒီးကဲၤကပီၤဝဲကမီ ဖိလီၤ. ဒ်န့ၣ်အသးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်ပတၢ်သဆၣ်ထီၣ်အခဲလၢပကစၢ်အတၢ် မၤလိာ်,ပကစၢ်အလုာ်အလုာ်,အတၢ်ဖဲတၢ်မၤထီၤဘိလီၤ. ပမ့ၢ်တမၤဘဉ်ဒ်န့ၣ်ဒီးအ ဂံၢ်အဘိကစၢ်လီၤဝဲခိာ်ခိာ်တူၤအတၢ်မၤဂ့ၤတအိၣ်ဖျါဘဉ်လီၤ. မ့ၢ်သးဒ်န့ၣ်ဒီးဖဲ ရံးအသးဖိသးခိာ်ပဝဲဒၣ်အံၤဂုၤဂုၤမံပသးတဂ့ၤ,ဂုၤခွဲးကပီၤ,ဆူးကပီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖိအသးလၢပခဲးဟ့ၣ်အတၢ်ကဖါန့ၣ်တက့ၢ်. သးပှၤစဲးဝဲဒၣ်. နီၢ်ဆူလၢာ်သ့ဆူလၢာ် ဝါ,ဆီၣ်ခဲဆီၣ်ပှၤဆီၣ်ရၤရၤ. ပဝဲဒၣ်အံၤပတၢ်ဘျၢးလၢယွၤဒိၣ်မးလီၤ. ကွၢ်ယွၤ အတၢ်,ဆီၣ်ယွၤအပှၤဂ့ၤဂ့ၤသကိးပဝဲတက့ၢ်,သးဘိပခဲးအတၢ်မၤဖိဖိ. အံၤမ့ၢ်.

၁၀၆၃ မဲၤ ၁၁ နံၤတနံၤကွဲးဝံၤဝဲဖဲတၢ်တဲာ်အပူၤအံၤလၢပယီၤသရၣ်ကိာ်မ့ၤ လ့ၢ်အဟံၣ်တဖိကရးပှၤန့ၣ်,သရၣ်ကွၢ်လၢအလံာ်လီၤ.